

הַאֲמַת יֵצֵא לְאוֹר - אַגְדָּה

בְּשׁוֹק הַתְּפָרְנָסוּ בְּעֲלֵי מְקַצוֹעַ רַבִּים: הַקֶּצֶב - מְכַר בֶּשֶׂר וְעוֹפּוֹת,
הָאוֹפָה - אָפָה לֶחֶם וְעוּגוֹת, הַיֶּרְקוֹן - מְכַר יִרְקוֹת, הַחֵיט - תְּפַר
בְּגָדִים, הַנֶּגֶר - בְּנֵה רְהִיטִים וְהַסַּנְדָּלָר - תִּקּוֹן נְעֻלִים.
הַקֶּצֶב וְהַיֶּרְקוֹן עֲבָדוּ בְּשִׁכְנוּת. בֵּין הַחֲנִיּוֹת הַפְּרִידָה רַק מְחִיצַת עֵץ
דָּקָה. יוֹם אֶחָד הִסְתַּכֵּל הַיֶּרְקוֹן דֶּרֶךְ חוֹר שֶׁהָיָה בְּמַחִיצָה הַיִּשְׁנָה
וְרָאָה אֵיפָה הַחֲבִיָּא הַקֶּצֶב אֶת כֶּסֶפוֹ.

בְּאוֹתוֹ לַיְלָה חָזַר הַיֶּרְקוֹן לַחֲנוּתוֹ, הִזִּיז אֶת הַמְּחִיצָה, לָקַח אֶת
כֶּסֶפוֹ שֶׁל הַקֶּצֶב וְהַחֲזִיר אֶת הַמְּחִיצָה לְמְקוֹמָהּ.
בְּבִקְרָה נִכְנַס הַקֶּצֶב לַחֲנוּתוֹ וְגִילָה, לְהַפְתָּעוֹתוֹ הַרְבֵּה, כִּי כָּל כֶּסֶפוֹ
נִגְנַב. הוּא הֶאֱשִׁים אֶת הַיֶּרְקוֹן בַּגִּנְבָּה, אֵד הַיֶּרְקוֹן אָמַר שֶׁהִכְסֹף -
כֶּסֶפוֹ הוּא.

הַשְּׂנִים רַבּוּ וְהַתּוֹכְחוּ, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְמִשְׁפָּט אֶצֶל דּוֹד הַמְּלָךְ. שָׁמַע
דּוֹד הַמְּלָךְ אֶת טַעֲנוֹת הַקֶּצֶב וְהִקְשִׁיב לְדַבְרֵי הַיֶּרְקוֹן. שָׁאַל הַמְּלָךְ
אֶת הַקֶּצֶב: "הֲאִם יֵשׁ לְךָ עֵדִים שֶׁרָאוּ אֶת הַגִּנְבָּה?"
- "לֹא", עָנָה הַקֶּצֶב.

שָׁאַל הַמְּלָךְ אֶת הַיֶּרְקוֹן: "הֲאִם אַתָּה יָכֹל לְהוֹכִיחַ שֶׁהִכְסֹף הִזָּה
שָׁלַךְ הוּא?" אֵד גַּם תְּשׁוּבָתוֹ שֶׁל הַיֶּרְקוֹן הִיָּתָה שְׁלִילִית.
לֹא יָדַע דּוֹד הַמְּלָךְ, מִי מֵהֶם דוֹבֵר אֲמַת וּמִי מְשַׁקֵּר.
שְׁלֵמָה, שֶׁהָיָה אֶז נַעַר צָעִיר, שָׁמַע עַל הַמִּשְׁפָּט. מַה עָשָׂה? הוּא
יֵצֵא לְחָצֵר, אֶסֶף אֶת חֲבָרָיו וְאָמַר לָהֶם: "בּוֹאוּ נִשְׁחַק בְּ-בֵית
מִשְׁפָּט. יוֹסֵף, אַתָּה תִּהְיֶה הַקֶּצֶב. יַעֲקֹב, אַתָּה תִּהְיֶה הַיֶּרְקוֹן, וְאֲנִי
אֶהְיֶה הַשּׁוֹפֵט".

כָּל אוֹתָהּ שָׁעָה עָמַד דּוֹד הַמְּלָךְ בְּחִלּוֹן הָאֲרָמוֹן, צָפָה בְּמִשְׁחָק
וְהִקְשִׁיב. שָׁאַל שְׁלֵמָה אֶת הַיֶּרְקוֹן "הֲאִם הִכְסֹף שִׁיַּךְ לְךָ?"
עָנָה הַיֶּרְקוֹן: "כָּלוּ שְׁלִי".

אָמַר שְׁלֵמָה הַשּׁוֹפֵט: "הִבִּיאוּ לְכָאן קַעֲרַת מַיִם רוֹתְחִים,
וְהַכְנִיסוּ לְתוֹכָהּ אֶת מִטְבְּעוֹת הַכְּסֹף! אִם יִצּוּפוּ טְפוֹת שֶׁמֶן עַל פְּנֵי
הַמַּיִם - כֶּסֶפוֹ שֶׁל הַקֶּצֶב הוּא..."

שָׁמַע זֹאת דּוֹד הַמְּלָךְ וְעָשָׂה כְּדַבְרֵי שְׁלֵמָה בְּנוֹ. הוּא צָוָה לְהִבִּיא
אֵלָיו אֶת הַקֶּצֶב וְאֶת הַיֶּרְקוֹן לְמִשְׁפָּט חוּזֵר, וְהִנֵּה, הוֹכִיחוּ טְפוֹת
הַשֶּׁמֶן שֶׁצִּפוּ בְּמֵי הַקַּעֲרָה - מִי צָדֵק, הוּא מִי הִיָּה אִשָּׁם. אָמַר דּוֹד
הַמְּלָךְ לְבְנוֹ. גְּדוּלָה חֲכָמָתְךָ, בְּנִי, כִּי בִזְכוּתְךָ יֵצֵא הַאֲמַת לְאוֹר.

האמת יצאה לאור - אגדה

בשוק התפרנסו בעלי מקצוע רבים: הקצב - מכר בשר ועופות, האופה - אפה לחם ועוגות, הירקן - מכר ירקות, החייט - תפר בגדים, הנגר - בנה רהיטים והסנדלר - תיקן נעליים. הקצב והירקן עבדו בשכנות. בין החנויות הפרידה רק מחיצת עץ דקה. יום אחד הסתכל הירקן דרך חור שהיה במחיצה הישנה וראה איפה החביא הקצב את כספו. באותו לילה חזר הירקן לחנותו, הזיז את המחיצה, לקח את כספו של הקצב והחזיר את המחיצה למקומה. בבוקר נכנס הקצב לחנותו וגלה, להפתעתו הרבה, כי כל כספו נגנב. הוא האשים את הירקן בגניבה, אך הירקן אמר שהכסף - כספו הוא.

השניים רבו והתווכחו, עד שהגיעו למשפט אצל **דויד המלך**. שמע **דויד המלך** את טענות הקצב והקשיב לדברי הירקן. שאל המלך את הקצב: "האם יש לך עדים שראו את הגנב?" - "לא", ענה הקצב.

שאל המלך את הירקן: "האם אתה יכול להוכיח שהכסף הזה שלך הוא?" אך גם תשובתו של הירקן הייתה שלילית. לא ידע **דויד המלך**, מי מהם דובר אמת ומי משקר. **שלמה**, שהיה אז נער צעיר, שמע על המשפט. מה עשה? הוא יצא לחצר, אסף את חבריו ואמר להם: "בואו נשחק ב-בית משפט". **יוסף**, אתה תהיה הקצב. **יעקב**, אתה תהיה הירקן, ואני אהיה השופט".

כל אותה שעה עמד **דויד המלך** בחלון הארמון, צפה במשחק והקשיב. שאל שלמה את הירקן: "האם הכסף שייך לך?" ענה הירקן: "כולו שלי".

אמר **שלמה** השופט: "הביאו לכאן קערת מים רותחים, והכניסו לתוכה את מטבעות הכסף! אם יצופו טיפות שמן על פני המים - כספו של הקצב הוא..."

שמע זאת **דויד המלך** ועשה כדברי **שלמה** בנו. הוא ציווה להביא אליו את הקצב ואת הירקן למשפט חוזר, והנה, הוכיחו טיפות השמן שצפו במי הקערה - מי צדק, ומי היה אשם. אמר **דויד המלך** לבנו. גדולה חוכמתך, בני, כי בזכותך יצאה האמת לאור.

Vocabulaire

séparer	הפרידה, להפריד בין
séparation de bois	מחיצת עץ
regarder	הסתכל, להסתכל
cache	החביא, להחביא
accuser	האשים, להאשים
se diisputer	התווכח, להתווכח
argument	טענה, טענות
témoin	עד, עדים
prouver	להוכיח
négatif	שלילי, שלילית
dire la vérité	דובר אמת
regarder, observer	צפה, לצפות
pièce de monnaie	מטבעה, מטבעות
flotter	יצופו, לצוף
coupable	אשם
la vérité a éclaté	יצאה האמת לאור

Quetions

אילו בעלי מקצוע עבדו בשוק ?

איזה מעשה עשה הירקן ?

מדוע, לדעתכם, האשים הקצב את הירקן בגניבת הכסף ?

מדוע לא ידע המלך - מי דובר אמת, ומי משקר ?

איזה רעיון היה לשלמה ?

ספרו, איך יצאה האמת לאור ?